

ÎNCHEIERE

20 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecători

Ala Cobăneanu
Galina Stratulat
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului declarat de Întreprinderea cu Capital Străin „Premier Energy” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocatul Ruslan Coștaș,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea cu Capital Străin „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Pesco-Impex”, cu privire la încasarea datoriei, a penalității, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 08 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de Întreprinderea cu Capital Străin „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” Societate cu Răspundere Limitată și s-a menținut hotărârea din 21 decembrie 2018 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni,

c o n s t a t ă :

La 20 decembrie 2016, ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Pesco-Impex”, cu privire la încasarea datoriei, a penalității, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamanta a invocat că, la 19 martie 2009, între ÎCS „Red Union Fenosa” SA și SRL „Pesco-Impex” a fost încheiat contractul nr. 20503000025 privind furnizarea energiei electrice consumatorului non-casnic. Potrivit clauzelor contractuale, furnizorul s-a obligat să furnizeze energie electrică pârâtei, care s-a obligat să utilizeze energia electrică conform prevederilor contractuale și să achite prețul în termenii indicați în factură.

ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL a relatat că pârâta a încălcat clauzele contractuale, prin consumul fraudulos de energie electrică, iar, la 31 ianuarie 2015, reprezentanții furnizorului au depistat suspiciuni privind falsificarea sigiliilor de stat și ale furnizorului. Faptele încălcării clauzelor contractuale au fost fixate în actul nr. C028213, iar contorul a fost demontat pentru a fi supus expertizei.

Reclamanta a indicat că, la 03 februarie 2015, administratorul companiei pârâte, împreună cu reprezentantul furnizorului, s-au prezentat la ÎS „Cris Registru” pentru a efectua expertiza sigiliilor și a contorului. Conform raportului de constatare

tehnico-științifică s-a stabilit că au fost depistate intervenții în funcționarea echipamentului de măsurare prin montarea unui dispozitiv de tip CIP, care a fost montat cu scopul de a diminua cantitatea de energie electrică real consumată. În consecință, fiind adoptată decizia de recalculare a energiei electrice consumate fraudulos, pentru perioada 21 noiembrie 2012 – 30 ianuarie 2015, și a înaintat spre plată factura nr. 7015643183, devenită scadentă la 05 martie 2015, în sumă de 144774,77 lei.

ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL a menționat că deoarece consumatorul nu a achitat factura în termenul indicat în ea și în acordul de plată, furnizorul a calculat penalități de întârziere în baza prevederilor pct. 3.13 din contract, în limita termenului de prescripție de șase luni (180 zile), în sumă de 26059,46 lei. Iar potrivit Codului civil, obligațiilor pecuniare li se aplică dobânzi pe perioada întârzierii, în mărime de 5%, peste rata de bază a Băncii Naționale a Moldovei, dacă legea sau contractul nu prevede altfel. În acest sens au fost calculate dobânzi de întârziere însumă de 51139,22 lei.

Reclamanta a mai relatat că, în temeiul art. 54 alin. (5) al Legii cu privire la energia electrică, operatorii rețelelor de distribuție au fost obligați ca până la 01 ianuarie 2015, să separe, din punct de vedere legal, activitatea de distribuție de activitatea de furnizare a energiei electrice la tarife reglementate. Astfel, la 01 ianuarie 2015, ÎCS „Red Union Fenosa” SA a separat activitatea de distribuție de activitatea de furnizare a energiei electrice, prin constituirea unei noi întreprinderi ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL. Drept consecință, în temeiul Legii cu privire la energia electrică și prevederilor art. 70, 79 alin. (3) și 84 Cod Civil, ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL a preluat tot patrimoniul, drepturile/obligațiile și toate contractele ce sunt aferente activității de furnizare a energiei electrice.

Totodată, ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL a indicat că în adresa pârâtei au fost expediate reclamații privind neachitarea datoriei, în care i s-a propus să achite datoria sau să întreprindă măsuri pentru soluționarea pe cale prejudiciară a litigiului, însă pârâta nu a răspuns la reclamații și nu și-a îndeplinit obligația de achitare a datoriei. Dovada primirii reclamației este avizul poștal semnat la 11 noiembrie 2016.

Reclamanta a solicitat încasarea din contul pârâtei în beneficiul său a datoriei în sumă de 144774,77 lei, a penalității în sumă de 26059,46 lei, a dobânzii de întârziere în sumă de 51139,22 lei și a taxei de stat în sumă de 6659,20 lei.

La 16 martie 2019, ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL a depus cerere de concretizare a cerințelor, prin care și-a majorat cerințele și a solicitat suplimentar încasarea dobânzii de întârziere în sumă de 74479,69 lei și a taxei de stat în sumă de 7359,41 lei.

Prin hotărârea din 21 decembrie 2018 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL (vol. I, f.d. 205, 210-215).

La 17 ianuarie 2019, ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL a declarat apel împotriva hotărârii din 21 decembrie 2018 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a cererii de chemare în judecată.

Prin decizia din 08 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a respins

cererea de apel depusă de ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL și s-a menținut hotărârea din 21 decembrie 2018 a Judecătorei Hîncești, sediul Ialoveni (vol. I, f.d. 241-249).

În motivarea soluției, instanța de apel a indicat că potrivit pct. 173² din Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice, în cazul în care furnizorul a stabilit încălcarea de către consumatorul final a clauzelor contractuale, care a condus la neînregistrarea sau la înregistrarea incompletă a consumului de energie electrică, furnizorul emite o decizie argumentată, cu indicarea circumstanțelor și a motivelor ce au stat la baza emiterii acesteia. Furnizorul este obligat să indice în decizie dreptul consumatorului final privind contestarea acesteia în caz de dezacord, precum și termenul de contestare. După adoptarea deciziei, furnizorul emite factura pentru consumul de energie electrică în rezultatul încălcării de către consumatorul final a clauzelor contractuale care a condus la neînregistrarea sau la înregistrarea incompletă a consumului de energie electrică.

Colegiul civil a constatat că furnizorul a prezentat factura pentru consumul fraudulos de energie electrică, însă a omis să prezinte decizia privind încălcarea de către consumatorul final a clauzelor contractuale, care să conțină circumstanțele și motivele ce au stat la baza emiterii acesteia, încălcând astfel obligația de probațiune consacrată la art. 118 alin. (1) din legea procesual civilă. În astfel de împrejurări, acțiunea nu a putut fi admisă doar în baza raportului de constatare tehnico-științifică. Or, legea obligă furnizorul să emită o decizie argumentată cu privire la încălcarea de către consumatorul final a clauzelor contractuale și să indice circumstanțele și motivele care au stat la baza emiterii actului respectiv.

Instanța de apel a menționat că în cererea de chemare în judecată reclamantul a făcut referire la o decizie de recalculare, anexând un act intitulat „Recalculare” (vol. I, f.d.14). Însă, acest înscris nu poate fi calificat drept decizie privind încălcarea de către consumatorul final a clauzelor contractuale, deoarece nu conține circumstanțele și motivele care au stat la baza emiterii, nefiind argumentat.

Astfel, Colegiul civil a reținut ca fiind juste constatările primei instanțe despre faptul că volumul energiei electrice consumate de către pârât este același în perioada de până la instalarea contorului și ulterior instalării acestuia, cât și ulterior demontării contorului, fapt ce se confirmă prin facturile prezentate. Totodată, s-a menționat că, în cadrul ședinței instanței de apel, reprezentantul apelantului a confirmat că contorul, deși nu a fost procurat de la furnizor, a fost montat de către reprezentanții furnizorului, iar datele contorului au fost preluate conform acestui contor, nefiind înaintate careva pretenții referitor la indici. Astfel, instanța de fond corect a concluzionat că apelanta-reclamantă nu a probat faptul că dispozitivul „CIP” a fost instalat de către consumatorul SRL „Pesco-Impex”.

La 23 decembrie 2019, ÎCS „Premier Energy” SRL, reprezentată de avocatul Ruslan Coștaș a declarat recurs împotriva deciziei din 08 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii din 21 decembrie 2018 a Judecătorei Hîncești, sediul Ialoveni, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a cererii de chemare în judecată și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea recursului, recurenta a invocat că atât prima instanță, cât și instanța de apel nu au aplicat normele de drept material, care trebuiau a fi aplicate și au depășit competența. Totodată, instanțele ierarhic inferioare nu au aplicat

prevederile pct. 173⁴ al Regulamentului pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice, care stipulează că decizia furnizorului privind încălcarea de către consumatorul final a clauzelor contractuale care a condus la neînregistrarea sau la înregistrarea incompletă a consumului de energie electrică se contestă de consumatorul final în instanța de judecată, în conformitate cu Legea contenciosului administrativ.

Mai mult, ÎCS „Premier Energy” SRL a relatat că instanța de fond greșit și-a întemeiat concluziile pe faptul că furnizorul a instalat contorul consumatorului, nu a probat vinovăția intimatului și nu a prezentat ca probă o decizie motivată de recalculare a energiei electrice, deoarece instalarea contorului nu a fost efectuată de furnizor, iar la materialele cauzei a fost prezentat recalculul energiei electrice conform sistemului pașual, care și este decizia de recalculare, având la bază actul de încălcare a clauzelor contractuale și raportul de constatarea tehnico-științific.

Totodată, recurenta a indicat că prin decizia din 06 decembrie 2019 a Agenției Servicii Publice s-a modificat denumirea societății din ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL în ÎCS „Premier Energy” SRL.

La 28 ianuarie 2020, în adresa intimatului SRL „Pesco-Impex” a fost expediată copia cererii de recurs depusă de ÎCS „Premier Energy” SRL, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (vol. II, f.d. 12).

Până la data stabilită pentru examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului, în adresa Curții Supreme de Justiție nu a parvenit referința prin care intimata să-și expună poziția față de temeiurile recursului.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată participanților la proces, la 18 octombrie 2019, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire (vol. I, f.d. 250), însă date despre recepționarea deciziei de către recurentă, la materialele cauzei lipsesc.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul în termenul prevăzut de lege.

Examinând temeiurile recursului declarat de ÎCS „Premier Energy” SRL, reprezentată de avocatul Ruslan Coștaș, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea

drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de ÎCS „Premier Energy” SRL, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentei cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Considerațiile de mai sus sunt suficiente pentru a permite instanței de judecată de a reține existența temeiului prevăzut la articolul 433 lit. a) Cod de procedură civilă. În atare condiții, conjunctura respectivă confirmă că marja de apreciere a instanței de recurs nu a fost disproporționată cu obiectivele securității raporturilor juridice și buneii administrări a justiției, după caz, s-a accentuat rolul instanței supreme de a interpreta uniform legea și de a soluționa litigiile apărute în cadrul aplicării legilor, în raport cu obiecțiile formulate în recurs. Deci, în opinia instanței, normele de drept nu au format un obstacol care să afecteze esența dreptului recurentei de acces la instanță.

Cât privește dreptul justițiabilului „de a fi auzit de o instanță”, garantat de articolul 6 parag. 1 din C.E.D.O., instanța notează că obligația de a motiva o hotărâre judecătorească poate varia în funcție de natura deciziei în cauză și de trăsăturile speciale ale procedurii în ordine de recurs (a se vedea, inter alia, *Latourniere vs Franța*, 10 decembrie 2002, parag. 2; *Hansen vs Norvegia*, 2 octombrie 2014, parag.

71 – 74). În concepția instanței europene, articolul 6 parag. (1) nu impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs ca fiind lipsit de șanse de succes (a se vedea, *mutatis mutandis*, Kukkonen vs Finlanda (nr. 2), 13 ianuarie 2009, parag. 24; Papaioannou vs Grecia, 2 iunie 2016, parag. 45; Baydar vs Olanda, 24 aprilie 2018, parag. 46; Guelfucci vs Franța, 3 iulie 2018, parag. 42 - 44). Aceste raționamente se transpun direct în cazul de față, de vreme ce esența și temeiurile din recursul dedus judecății, inclusiv și argumentele din el, nu sunt în stare să afecteze legalitatea deciziei atacate sau a procedurii în ansamblu.

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de ÎCS „Premier Energy” SRL, reprezentată de avocatul Ruslan Costăș, urmează a fi considerat inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Întreprinderea cu Capital Străin „Premier Energy” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocatul Ruslan Costăș.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Galina Stratulat

Nicolae Craiu